

Pridplata na čitlu god. 3 for., na pol. god. 1 for. 50 nov., na četvrt. 75 no
 Za Srbiju 30, 15, 7 1/2 groša. Izlazi svake Nedjelje, četvrtak.

Pisma svakoversna predmeta molimo na uređništvo uputiti.
 Najboljina neprimamo.

God. III. U Kalači

U Četvrtak 14. Studenoga 1872.

Broj 46.

DUŽNOST VOJEVANJA KAO ZABRANA ŽENITBE.

Za vrijeme prevremene uprave zavela se je i za našu domovinu zabrana, po kojoj momcima 18 godina nedadu se ženiti stoga, što spadaju pod dužnost vojevati, i samo izvanredno se dopuštja onima, kojima je za nuždu, a danas već ima i zakon o tome.

Koliko je ova zabrana osobito za slavenski naš narod nepovoljna i teretna, to mi najbolje znamo, kojismo na duševno pastvo slavenskog naroda pozvani. — Slaveni naši iz mnogo obzirah nemogu se ostaviti svojih starodavnih običajah, te traže ma koliko jih troška stalo, dobiti izvanredno dozvolu, sinove svoje smiti ženiti.

Ovog, za narod u obće, osobito pak za slavenski narod teretnog zakona nužnu promenu prvi je uvidio horvatski zemaljski sabor, te je u svojoj sednici dne 19. Kolovoza oderžanoj svojim na obći sabor polazećim poslanikom važno naložio, da bi sporazumno sa magjarski poslanici nastojali : da se predstavi takvi zakon, po kojim bi se dopuštilo 18 god. momcima ženiti, napomenuvši i uzroke tome.

Navedeni po saboru hrvatskomu uzroci i nami jesu poznati; al poznato nam je i to, da soldati oženiti ako na prvriemeni odput (Urlaub) kući dojdju, nuz svoju suprugusu mirni, al neoženiti po ciele noći se skitaju, čemu i troška trebaju, i ako ga od kuće imati nemogu, oniće ga pama ukrašti, a skradnje se i drugo zlo proizleže; poznato nam je da nema po seli švadnje pobiede gdje odpuštenici (Urlauber) soldati nebi kolovodje bili; poznato nam je, da se po ovoj zabrani uzdesetaročijo broj nezakonite dietce, te pravo veli sabor hrvatski da se s ovom zabranom uzmožaje proletariat. Ovi, i još

mnogi drupi uzroci su nas povelili, dasmo već lane na našoj nadbiskupskoj konferencii nastojali naše težnje ovamo spadajuće bielodano predstaviti; ali buduće da je naša (conferentia) sakup samo posebna značaja, stoga-smo samo pri dobrom savitu ostali.

Pri ovo godišnjoj konferencii dne 16-og Listopada u Kalači održanoj gore navedeno postupanje hrvatskog sabora i opet nas je na ovo povelilo, i buduće da je se nadati da će ovo pitanje magjarskom saboru predstaviti biti, stogasmu zamolili Nj. Exc. našeg dobrostivog, i za dobro svog naroda netrudljivog nadbiskupa, da bi se ovog predloga prihvatilo, i ostale sabiskupe na oto povesti nastojao, što nam i obećah, nas pozivajući da bismo i mi putem slobodne štampe, o tom radili.

Slobodna štampa! ova ondje važi, gdje zna da će lebom (kruhom) udarati na nju, a gdje zna da će se kamenom, ondje nije osobite važnosti. Bio je koji je naveo to, da je putem štampe dosta pisao, što više samog Deaka osobito na oto opomenio; al i jasam u „Idok Tanuja“ 1868. važno proti ove zabrane pisao; al sve zahman!

Navedeno je i to da se je moglo to najuspješnie pri biranju zastupnikah (ablegat) navesti; ali i ovoje tupo oružje slaba nada, jerbot zastupnici pria izbora običaju svaka obećati, a kad su izabrani sve zaborave. — Istina! da je se čuditi, kako da naši slavenski birai nisu to naspomenuli, a još se je većma čuditi njevim vodjam koji na ovu njevu težnju nisu pozorni bili, premda punim gerlom viču, da oni za dobro narodnje rade!

Najžalostnie je pri svemu to, da ono zakonito se nedadu vječati, a brez zakonito ako žive, to se nebrani! štoje ono proletariat uzmožiti.

G. B.

D O P I S I.

Aljmaš, 22. List. Šta ću da tajim, da se rada sastajem sa svojim rodom; al neću da i to ošutim, da sam uvijek žalostnii o raztanku no o sastanku. Ne samo sbog toga, što mi se prikratjiva gledati njegova mila lica, već što vidim onu opasnost, koja se skorom smrtju prieti mojem rodu.

Motrim li tielo mojeg roda, to moram uzdahnuti dali liepa stasa, zašto: da se mora slavian s ove zemlje koreniti? razmatram li dušu gdje krasno umuje i plemenito osića, to se moja duša oštri napada boli, zašto da nema ostanka ovo pleme? po kom se u ljudstvu razastire ljubav prama Bogu i čovieku? tražim na sve strane saveta, al savetnici odkreću glave, pa takva ni za novce neće da dadu, kanda nisu krv od krvi, pa ih srce neboli, kršim se i mislim dali je moguće čovieku mirovati, i u sried obilnosti? ako gleda kakomu rod, kuka, tražim lieka, prosim ga od svećenstva i učiteljstva, al sve zalud niko mi neodgovara, pa sbog toga neznam dali i oni pristaju uz smrt svojeg roda, i čekaju, da mu vrhu groba odpivaju poslednju pjesmu? Pli vole da rod gine, nego da mu se ovim posriedovanjem pomogne. Jedini Bog vižba lubrege, i sudi misli i osićanja. Ja idem da se potužim i odkrijem rodu što mi bol zadaje.

Ni najveći dušmanin nesmije tajiti: da je u Subatici, Somboru, Baji, Novom-Sadu najviše stanovnika od našeg porikla. Kad sam ja dietić bio, i svrnio u crkvu tu sam najviše slavski licah vidio, u školi većina učeće diece slavskim jezikom je govorila, učitelja nije bilo koji ako se nije slavskim mlikom odgojio, a on se je tim kruhom odhranio, da nije slavski krasno govorio.

Slavian je u crkvi i škuli, u varoškom uredu poštivan bio, neću da kažem da je sad priziran, ipak očitovat moram: da se ne svoji, kao prije, grozim se kad izvještaj Subatičkog i Bajskog Gymnasiuma u ruke uzmem gdje je u mojem djetinstvu bunjevština i Šokadia vrvila, sad si željan na gdje koje ime naići, koje ti dokazuje, da je ovo tvoj rod. No mogo bi tko na ono primjetiti: Slaviani, nisu ponositi, oni se i smanjom naukom zadovoljavaju, i svoje sinove za niže zvanie pripravljaju. Baš zato sam dakle pogledo u Kalačku, Bajsku i Subatičku preparandiu da potražim slavianske sinove i kćeri, koji se za učitelje i učiteljice pučki škola pripravljaju. Al ako sam kod gymnasiuma uzdisao, ovde sam i jaukao buduće sam jedva jedva i kojeg sina i kćeri našao slavski roditeljah, koji bi se odljučili: da se poučavanju svojeg roda žrtvuju. A da su Škule Slavianske prazne, da u mnogima manjkaju ne samo učenici već i učitelji, da se u one namieštjaju učitelji sbog nužde i takvi: koji jedva znadu slavski kruha zaiskati, to je žali bože svakom poznato.

Ako pak tko još nebi znao, to mu razevljenim srcem odkrivam: da ako u Sjemeništa povirimo gdje se popići odgojavaju, i tamo riedko kojeg slaviana nalazimo. Evo zašto sam žalostnii kada se razstajem od mojeg roda; jerbo mi onda sve ovo obloži srce i dušu pak neznam na što da pomislim, jerbo nigdi nade! koja bi me tiešila da će se naići saveta, da će se ponuditi lieka, od svuda proturiva svoju glavu grozna smrt, koja je kosu svoju podigla da za siće konac života mojeg milog roda. Stari rodoljub.

R A Z N E V I S T I.

— Bečke novine govore: da će Njih Veličanstvo kraljica zimovat u Gorici.

— Prsvietli kralj često ulazi u Budim i audiencii dieli.

— Iz Mitroviće u čalmu: putujuću poštu porobili su 28. List. i odneli 21,000 fr. prateće vojnike, i jednok razbojnika našli su mrtve, s oružem uz nji ležećem.

— Nj. Svetost deveti Pio izustio je prid nekujih Veliikaši: da Rim i Vatikan neće donle ostaviti, dok mu je moguće odud crkvu upravljati.

— U požunu jedan radin idjuć bosonog stane na jednu žigicu, koja se upali i rani mu nogu, i buduće je fosfor

unišao u krv ova mu do jutra tako oteće: da je trebao osiće. Žigice su male stvari al su veliki nesgoda prouzrokovale. Njekoji ljudi su nemarni razbacaju kosti, klince, staklo poljodilei kosu, nož drugi nehotice nagazi, i postane prosijakom, da uvijek pazimo šta će mo gdje metnit, i kuda će mo koracit, manje bi boli i štete trpili.

— Njitranska župania ima jedno magjarsko selo, viere protestantske, „Magjar Szok.“ ovo selo ima hambar obćinski s 1000 mirova hrane, i 1000 fr. novaca, odud se zajmi po tri vike o sitvi a četiri se vrata. Selo je malo s malim zemljištem, al mora da ima razumna marljiva bilježnika, i sviestna popa.

— „Pest. Llojd“ Scieni da bi valjalo saborske sjednice na pol godine odmirit, da mogu ministari vršit upraviteljske poslove a „Sz. Šajtó“ primetje: da bi mogli ministari u sjednica vrieme provodit, samo da su oni savetnici koji nisu u saboru, dokolmi savetovati; veli da bi stranka deakovska razborito radila, ako svoju politiku nebi vezala za kola ministarska.

— Što su prikrivali sada očituju da g. Kerkápolyia u ime države sklapa zajam od 40 miliuna, od koji će se 74% gotovim novcem uplatit 4% metnitée konsorcium u svoj žep a što pritiče 78% gori, dobit će dielit država s konsorciumom.

— Strogo je nadgledanje ipak činovnici što izkupljaju državne novce s ovina često odbignu, skoro su trojica, državu podkrali dvojica, s 5000 a treći 22,000 fr.

— Tko će mu sledit? Vladar Ervin povodom svojeg saborskog izbora. Škulam i viševrstnim dobrotvornim zavodom oravičkog okružja poklonio je 4,000 fr. koliko bi se suza otrlo neuki naučilo, i bolesni izličilo, da su ono 400 poslanika svoje hiljade ovako uporabili?

— Štete u talianskoj poplavam prouzrokovane već su na 40 miliuna lira uzrasle. Još veća je šteta što su i mnoge porodice u valovi poginile.

— Dionyza biskup još nije pristao bosance moriti, sad mole Patriarha, da ga nemetne za mitropolita u zvonik, jerbo će se sva Bosna uzrujati.

— U Pruskoj Šlesii počimaju oči trt uspavani Slaveni. Tamo se razastiru poljske Novine „Antipravda“. Na ovo kreću glavom prusi.

— S r b s k a skupština 6. Stud. je za vršena i po ministru predsjedniku u ime Prsvietla kneza zaključena.

— Hrvatska regnikolarna deputacia zahtiva: da se Ban ne imenuje predstavljajem ugarskog ministara, da se broj Hrvatski zastupnika na saboru ugarskom umnoža peoricom, da se ona kvota koju hrvatska prinosi na zajedničke troškove umanja, a redovnog poreza razpis i sabiranje za avtonomnu stvar prizna i Hrvatskoj prida.

— G. Ivan Maršo, ministarski tajnik, imenovan je kod domobranske akademie Ludovicea, profesorom Hrvatska jezika.

— Ugarski činovnici shvatilisuh duh našeg vriemena, i sklopili družinu; koja zidja stane činovničke da mogu za jeftine novce abitovat u zdravima odajama. Ovaj duh sdruženja treba u sve razrede uvadjat, pak će se lakše odbavljat mnoge nevolje.

— Govore: da će se hrvatski sabor nastaviti početkom došastje godine.

— Prsvietli G. Prica se već natoliko oporavio: da je upravu u ruke uzeo.

— Oni internacionalci, koji u Haagskom kongresu nisu pristali na to: da se njihova uprava priseli u Ameriku sazivaju jednomiešljenike da se evropevska internacionalska osnuje uprava.

— U Meksiku gdje se ljudi od davna za to bore: ko da ih upravlja, izabrali su za presidenta jednoglasno, vrhovnog suda predsjednika g. Lerdo Tajada.

— „Pest. Ll.“ javlja da se Preuzvišeni g. Biskup Strosmyer povratio u Djakovo, gdje će ostat dok se nezačmu zajedničke sjednice deputaciah kraljevinski.

— Grofa Lonyainu je opet sastigla nesgoda, pao je i nogu ranio radi čega mora dulje vrijeme odaju čuvat.

— Riedka nagrada. Gospođa Czikan udova jednog ces. kr. majora u glasovieru vanredno umjetna dobila je jedan milion u oporuci od nekog prebogatog Amerikanca, komu je u Beču poldrug godine svaki dan svirala.

— Magj. Novine tuže se što i ministarstvo promiče ponimčenje Ugarske. Bursa redovne izvještaje izdaje samo nimačkim jezikom. Ovo po nas nije novo, buduće mi oddavna vidimo: da magjari svakojako otvaraju vrata nimeem da im u kuću ulaze, u školama se siluje nimački jezik, a prusko prijateljstvo se slavi kao po magjarsku jedino spasonosno. Magjari vole da im se plundre navuku, nego da slavenom pomognu da se izbave iz sužanstva. Kako opisuju putnici Bukarest, tamo su se magjari u gostionama i u trgovinama boljima okučili, no u Pešti.

— Gambetta vodja francuski republikanacah, upozoruje g. Thiersa presidenta, da ratni ministar one častnike, koji odaju duh republikanski primjestja u mirovinu.

— Premda kolera nije pristala u Budimu ipak Nj. Veličanstvo Prisvietli Kralj gotovo svaki dan dolazi iz Gödöllöva na odbavljanje državni poslova.

— Kralj saski prilikom svečanosti zlatna vinčanja, silne je srdačne pozdrave primio, od kako gospoduje uvijek ga prati ljubav svojih podahnika.

— 4-og Stud. je svečano zauzeo svoje mjesto london-ski pulgermajstor, koji se nebi pazario sa svakim kraljem, isti dan su u varoškoj dvorani čovjekoljubi držali skupštinu na uništenje prodaje sužnji — sav napor ostaje jalov — dok velesile nebudu misionare barem natoliko branile, nakoliko obranjivaju trgovačke agense.

— Mnogo se papira potrošilo da se pokaže: da mi nismo spali na milosću Beča, pak možemo nezavisnu banku osnovat. Bečvani nisu drugo činili, već su samo ustegnuli novčane dotacije koje su prije magjarskim zavodom pružale. Naš ministar htjede pomoć zajmom, al nije našo vjeresio, sad se više negovori o nezavisnoj banki, već se bliži kolikoje dostojao Beč ovom ili onom zavodu novčane pomoći pružiti, zalud tko hoće da leti, kad mu nisu narasla krila.

— U gradu sicilianskom Palazzolo ne daleko od Sirakuse ovih dana za nekoliko trenutaka tako se oluja digla, da je silne kuće palače što više crkve i namastire, u rovine stavila, mnoge obitelji su bez krova i stana ostale, i silni ljudi pod roviuam život izgubile.

— Omladina rumska 12. Stud. drža će u Temišvaru igru na korist narodna pozorišta. Rumani mirnim srcem mogu gledat u budućnost, premda im omladina diše rumskim duhom, i diči se svojim imenom i jezikom.

— Rusia ima već 820,000 preinačeni i novi pušaka.

— U Velikom sibinu ove godine prvi snig je pao 5-og Studena.

— U Buziašu otvarase pčelarska škola. Nauku ovamo spadajuću pridavati će gosp. Nikola Grand i trajaće do konca Veljače.

G A Z D A L U K.

Konjske, Marvinske, Ovčie, Štale. Po g. Haselbachu Českom Živinarskom Liečniku. — Svakom svoje. Valja nam priznati, da se nimac više brine košto o svojem tako i živinskom stanu.

Ipak neću da s onima sviram ujedne gusle, koji dok šta izvrstnieg opaze kod švaba, u mah ga u nebo uzvisuju, kanda bi njegova glava već drugčie skrojena bila, i u toj se nalazi više putah mjesto mozga mekinja.

Nimac nemiluje, da mu nebo služi za krov već rada liga u krevet, dakle, to muje prva briga da mu je kuća i štala alvatna.

Slavian miluje čist zrak, u sgradu samo u skrajnoj nuždi ulazi, on za se i za živinu traži slobodan prostor, kosi-novi prastara Jakova kad su ovce čak u Dotainu pasili.

Njegova je prva briga, kad o sebi misli haljina, a kad

se brine o živini, onda paša i pića.

Kada je dakle razgovor o kući i štali tu dragovoljno prisluša nimca, da što od njega nauči. Što god je vrh zemlje, tako potrebuje zrak, ko riba vodu.

A o tom ni najposljednji prostak nedvoji: da je riba i zdravia, i za užit ugodnia koja pribiva u čistoj tekućoj vodi, nego ona koja je kakom nesgodom do močvare dospila.

Što treba čovjeku u pogledu tiela, to je koristno i po živinu.

Po njuje najzdravie ako se nalazi pod vedrim nebom, al buduće to nedozvoljava velika žestina, zima, ili mankanje prostora, valja se postarati i o onoj sgradi, u kojoj mora da pribiva.

Taj učeni Gospodin misli da valja već pazit da mjesto bude pametno izabrano. Dakle ne tako da priko zime ladni vitrovi šibaju — a u ljeto žestina peče i kuva živinu. Vrata i prozori treba da su zaodu okreujeni.

Živina u košari stoji i leži, postarat se valja da joj dotekne dovoljno prostora za stojanje ili ležanje: on misli da za jedno marvinče valja ostavit, 4'—5' stopah širine, i 8' stopah duljine, za konja 4—6' stopah širine, 8'—9' duljine, a zajednu ovcu želi 7'—8' četvoraih stopah.

A buduće je zrak živini i čist i mnog potreban, to valja da je košara i zadosta visoka. Za marvu išću 10—12' a za konje i ovce 12—15' stopah u visini.

Jasle su najzdravie od gvozdja sastavljene, buduće se mogu najlakše čistiti. Šarage, moraju biti dosta alvatne.

No više manje i naši slaviani su ovako košare svoje opravljali, al što se tiče poda, u tom nisu se o zdravlju živine starali, ponajviše su košare tako opravljene: da pod konjima ima jarak, u koji se saliva mokrača, koja tamo trune dok se kadgod neizčisti, a u volarica vuškia se kod stražnji nogu saliva.

Ako i svinče miluje čistoću, što je već i slavian uvižbo, to je još većma iziskuju sve druge gospodarske živine. Već i po naravi, ni jedna živina nemiluje u djubretu ili mokraču stajat ili se baš i povaljivat. Zaoto taj učeni gospodin misli: da svaki štalski pod valja tako urediti da se vuškija saliva, iz štale iztiče, radi čega pod, valja, da je nješto spuštjan kod stražnji nogu.

Ipak da to ždribnoj kobili ili steonj kravi nedodija, valja im steljom pomoći i ovu pod stražnjim trubom uzvisiti. Bio dakle pod daskama cigljom ili zemljom postavljen, samo neka je takov, da mokraču neupija, već da se ova sliva, i neka je posut slamom da nije klizav. Prozore nevalja namiestit u nakrst, jerbo bi se propuh zraka prouzrokovao. Što bi zdravlje živine narušilo, vrata neka su u dvie pole podieljena, da bi zadosta alvatna bila, jel gdje su ova uskatamo su već mnogi kukovi odbijeni bili. Šiljke klince ili što drugo oštro nije slobodno oko vrata ostaviti, da se živina neorani, ili neosakati. Čoviek je od Boga pozvan: da zdravlje i žiće živinsko pridržaje.

Što se tiče gornjeg poda, u tom su naši slaviani već od davna veoma uki bili, jel ili su ga od trske postavljali, koji je najkoristnii po zdravlje živine, samo što je velika brižljivost potrebna: da se nesgoda požara odstranjiva, dobar je pod i od dasakah sastavljen, al onaj u kube od cigaljlah sveden, guši živine.

Ipak jednoje što naši slaviani nisu u košari imali, oni su imali oduške na košari, al ovi nisu ciloshodni po zdravlje živine, buduće su ili u zid urizani ili u krov uvrstjeni bili. Ako nisu začepljeni to zrak ulazi, al takim načinom da šiba živinu, što mnogovrstne bolesti proizvede.

Taj umni liečnik misli: da oni naj pametnie djeluju, koji na srid gornjeg poda načinu jamu, takodjer prama te drugu na krovu a od dasakah livak naprave taki dug da kad se ovaj provuče kroz one dvie jame, vrh mu nadidje visinu krova, na sliku odžaka, četvorna, ovaj je od ozdol široki ustah, i što dalje idje to postaje užim, sriedina ovog livka sjednom dasčicom tako se razdieli: da bude livak podieljen na dva grla, jedno će dihat na polje nutarnji, a drugo će udisat poljni zrak u nutra, a da se i jedno i drugo po volji može upravljat, to

valja na obadvoja usta po jedan zaklopac namjestiti, baš ko
 a grlu čovječjem, taj livak se provuče kroz one dve jame. pa
 mu usta stoje u košari pod gornjim podom gdje otvore ili
 zatvore kako uztriale bude.

Odud se već vidi : da oni nerade razborito koji u zimu
 tako svaki odušak pritvore, da ništa zraka neudje, jerbo se
 onaj nutarnji što prije pokvari, i poklem ni ovaj napolje, ni
 onaj spoljašnji u nutra nedopire, to se mora živina okužiti.

Al tomu se nije čudit, buduće su prije i staklari još i
 kućne prozore tako krojili : da su se ovi mogli razbiti ali
 nikad otvoriti, dakle po čovije zdravlje to je veoma koristno
 bilo, ako je kočka naletila, i koje okno izbila, barem se u
 sobi zrak penoyio.

Naši kočiaši i volari i to su mislili : da po njih nije
 povoljno ako je djubrište od košare oddaljeno, oni su dakle
 navadno ovo prid košarna vrata nahrpali : istina da su oni
 manje sniga gazili, al onaj miris — niti je po čovieka niti
 po živinu ugodan. dakle taj učeni gospodin veli : da su ono
 mnogo pametnii ljudi, koji djubrište za volaricom ili koša-
 rom na miestjaju.

Ove godine patile su živine usto i nogobolju, pak
 nije riedko bilo vidit. gdje je i pilež popadao, nikom brzino-
 nom. Može bit, da ova bela i sitnež napada al iskusni gazde
 biliže : da se ova bola prinaša s jednog živinčeta na drugo.
 s marve na konje, na ovce i svinje i gazdi se nanese silna
 šteta, koju je valjda dielom mogo odstranit, da je sledio
 nauke koji se podieljuju u novinam i knjigam, al naši ljudi
 najtežlje vieruju ono što je istina. Iskustvo je već hiljadu
 puti posvidočilo : da se ova bolest ko i mnoge druge raz-
 prostranja, dodirom i prinaša se u pići pak još i čovieku,
 koji s boleštnom živinom obhadja.

Ako se ma koja živina dodije sina slame trave, koja
 je pinom boleštno nabaljena, to će umali dobit ovu bolest. I
 pilež ako naidje na ovaku ditelinu ili travu pak okusi sve
 priko vrata popada. Odielit boleštno živinče, i od svakog
 dodira sačuvat, u pići i vodi, čini bolest ograničit.

TRGOVINA I OBRTNOST.

Cinjenik. Pešta 9. Stud. Vuna, ostala je u cieni
 prošaste nedilje. — Svinji 27—28½ n. niže vrsti 25—26
 n. za izvoz 28½—30 n. — Mast varoška 34 fr. 50 n. sa
 sudom bez suda 33 fr. 50 n. — Slanina sjabane 30 fr. va-
 roš. 34½—35 fr. — Šljive bosans. u žak 11 fr. 25 nov. u
 ardov. 11½—11¾ fr. srbs. u ard. 11—11¼ fr. u žako 10
 —10½ fr. najbolje bosan. 12½ fr. — Pekmez 10½—11½
 fr. Orasi iz Debrecina 13½—14 fr. bečka mž. lišnjaci 6¾
 —7 fr. — Paprika 32—35 fr. prva 40 fr. — Med 20—21
 fr. 50 n. banat. 19½—20 fr. — Šišarice 12½ fr. treće 8
 fr. 50 n. nove 10 fr. 75 n. — Vosak 83 fr. 50 nov. bilo je
 iza 90 fr.

CINA RANE. Pešta, 11. Studena. Čisto žito Banat-
 sko, 81 fn. 6 fr. 20—25 n. 87 fn. 6 fr. 90—95 n. Tisansko
 81 fn. 6 fr. 25—30 n. 87 fn. 7 fr. 5 n. Pešt-budim. 81 fn.
 6 fr. 20—25 n. 87 fn. 6 fr. 90—95 n. Stolno-biogr. 81 fn.
 6 fr. 25—30 n. 87 fn. 7—7 fr. 5 nov. Bačkognema. —
 Raž 78—80 fn. 3 fr. 65—75 n. Ječam 66—68 fn. 2 fr.
 80—80 nov. — Zob 45—48 fn. 1 fr. 50—60 nov. —
 Kokuruz 80 fn 2 fr. 90 n. —3 fr. — Proja 82 fn. 3 fr.
 10—35 nov.

Zlato Dukat cars. 5 fr. 12 n. Srebro na stotinu 7 fr.
 35 nov.

Visina vode dunavske.

Pešta 11-og Studen. : 5' 0'' nad 0. opada.

Požun 11-og Studen. : 3' 9'' nad 0. „

Vrieme na novo liepo.

Poruke uredništva

Priliska : G. A. K. naznačite mjesto i poštu. — Rekaš : G. M.
 Po nalogu vašem morali smo izčekat naznačenje mjesta. — Daljok : G.
 J. P. u Listu je javljeno : da knjiga nema cieni.

KNJIŽEVNOST.

Svakdi nas je malo, onde gdje valja da se knjige štiju,
 onde gdje treba da se pišu, a najmanje onde gdje treba da
 se ove u prostom našem rodu razprostranjaju, sbog toga ra-
 da otvaramo ovaj List : da uvedemo u naš mili rod jednu
 knjigu po neumrlom Vuku Karadžiću na spasonosnu pouku
 svojeg roda složenu. Slavan pokojnik je najznamenitije do-
 godjaje starog i novog zakona svetog pisma, u krasne pripo-
 vitke milim bunjevačkim naričjem u latinicu povezo, i ro-
 du na štivo izdo. Vriedna udova neumrllog učenjaka ovu
 knjigu ponudjava rodu komad po 20 novčića. Vrlinu i veli-
 činu smatrajuć zaisto je poklonja.

Indi za saviestnu dužnost smatramo ovu knjigu toplo
 preporučit našem rodu, pa ga rada spasonosne zabave sitjat :
 da si pohiti ovu knjigu sebi nabaviti. A poklem smo uvje-
 reni : da će nam ova preporuka zahvalnost svećenika i uči-
 telja zavriedit, to jih molimo da nepropuštaju ovu priliku,
 jednom u našem rodu velike vriednosti knjigom obogatit obi-
 teli svojih viernih, ova knjiga se prodavala za 50 nov. i za-
 ostalo je 600 komada. Vriedna udova pripravna je dat ko-
 mad po 20 nov., ako bi naši plebanoši Subatički, Sombor-
 ski, Bajski, Bački, Szontjanski, Santovački, Aljmaški, Katj-
 marski, Garski, Dušnočki, Batjinski, St.-Ištovski, Monoš-
 torseški i drugi, trudbu razpačanja na se primili, kada bi
 svojim viernim ugodnu i spasonosnu zabavu nabavili, tim si-
 gurnie : što je stvar poznata, da naš puk rada štije svete stva-
 ri, a sveto Pismo za pučko štivo još nije izdano. Nazarenis-
 sam i ovim sriedstvom opravlja sebi ulazak u nevina srca
 našeg roda. Knjiga se dobiva u Beču, kod Ane udove Vuka
 Stefana Karadžića Landstrasse Marokaner-Gasse Nr. 3.

VUKA STEF. KARADŽIĆA

već naštampane knjige.

Da bi uštedjela svakomu i truda cko pisanja, i čeka-
 nje na odgovor : kakovijeh još knjiga Vukovijeh i po koju
 cijenu na prodaji imam ? evo dajem to ovijem svakomu na
 znanje : 1. „Srpsko-Njemačko-Latinski rječnik,“
 najnovije izdanje god. 1852., na vel. 40, 54 tabaka veliki,
 kom. po 8 fr.; 2. „Njemačko-Srpski zječnik,“ sa-
 da na svijet izišavši, kom. po 2 fr.; 3. „Primjeri-Srpsko-
 Slavenskoga jezika,“ kom. po 1 fr. 50 nov.; 4. „IV.
 i V. knjiga Srpskijeh narodnijeh pjesama,“
 posebno kom. po 3 fr., a obe zajedno za 5 fr.; 5. „Novi
 zavjet“ prvo izdanje god. 1847., s predgovorom Vuko-
 vim, kom. po 2 fr.; 6. „Srpske narodne pripovi-
 jetke,“ drugo umnoženo izdanje, kom. po 1 fr. 50 nov.;
 7. „Život i običaji naroda Srpskoga,“ kom. po
 1 fr. 50 n.; 8. „Praviteljstvujušti Sovjet Serb-
 ski,“ kom. po 1 fr. 50 n.; 9. „Pripovitke iz staro-
 ga i novog zakona,“ sa latinicom, u Bunjevačkom
 narječju, kom. po 50 n.; 10. „Priprava za istoriju
 svega svijeta radi djece,“ kom. po 60 nov.

Pri naručivanju rječnika molim da mi svaki jasno ja-
 vi koji rječnik želi imati.

Naručbina će se pak svaka odmah opremiti uz poštan-
 sko pouzeće (Nachnahme).

U Beču 6. Studen. 1872.

Ana udova Vuka Stef. Karadžića,
 Landstrasse, Maroknergasse Nr. 3., in Wien.